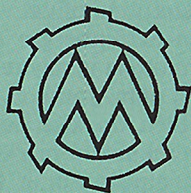

TEKNIIKAN WAIHEITA

TEKNIK I TIDEN
TEKNIKAN
MUSEOLEHTI

3/91 lokakuu
9. vuosikerta

ISSN 0780-5772

Kustantaja
Suomen Teknillinen Museoyhdistys —
Tekniska Museiföreningen
i Finland

Päätoimittaja
Martti Kajaste

Toimitus
Martti Kajaste
Vanha Pisantie 9 F
02280 Espoo
puh. 90-883 893 (iltaisin)

Toimituskunta
Carl-Fredrik Geust
Pertti Kaarna
Martti Kajaste
Matti Krank
Karl-Erik Michelsen
Osmo Simola
Lea Väkeväinen

STMY:n jäseneksi ilmoittautumiset,
lehden tilaukset, osoitteenmuutokset
Matti Krank
Laurinlahdentie 12 E
02320 Espoo
puh. 90-8017 830 (iltaisin)

Ilmoitukset
Kieliverstas Oy
Puh. (90) 4771 117 tai 8042 132

Seuraava numero Tekniikan Waiheita
ilmestyy joulukuussa 1991

Aikakauslehtien Liiton jäsen

Paino
Vammalan Kirjapaino Oy

Rajallisilla resursseilla yhteiseen päämäärään

Museoilla on jo laajasti käytössä tietokoneita, oheislaitteita ja eri tehtäviin soveltuvia ohjelmia. Yleisimmin käytettyjä ohjelmia ovat tavanomaiset tekstinkäsittely- ja kortisto-ohjelmat. Laitekanta on Suomen museoliiton vuonna 1990 tekemän kyselyn mukaan varsin moninainen. Kirjavuus johtuu tutkimuksen mukaan sidonnaisuudesta kuntien atk-hankintoihin. Laajoihin hankintoihin ei useinkaan ole ollut mahdollisuuksia.

90-lukua pidetään vuosikymmenenä, jonka päätrendi on tietotekniikassa. Tietotekniikan vuosikymmenen tulisi museoiden osalta merkitä ainakin sitä, että tietotekniikan käyttöönotossa sovitaan yhteisestä suunnasta ja päämäärästä. Koska kysymys on rajallisten resurssien käytöstä on tärkeää, että suunta on oikea. Kirjavuus ja päämäärättömyys tällä alalla merkitsevät, että yhteistyö vaikeutuu.

Päätavoitteena voisi olla, että museoammattilaiset, tutkijat, opettajat ja opiskelijat sekä alasta kiinnostuneet voisivat helposti hyödyntää museotietokantoihin tallennettua tietoa. Kenellä on pääsy mihinkin tiedostoon, on tietysti sopimus kysymys. Tavoitteena voisi myös olla, että museot ottaisivat käyttöön olemassa olevia menetelmiä tietokoneiden väliseen tietoliikenteeseen ja oppisivat käsittelemään kuvia atk:n avulla. Kuvankäsittely atk:n avulla ja kuva-arkistointijärjestelmien käyttö merkitsevät siirtymistä kalliimpiin ratkaisuihin kuin mitä tekstinkäsittely edellyttää.

Tämän vuosikymmenen aikana yleistyvät elektroninen posti ja sähköiset postilaatit sekä faksin lähettäminen tietokoneen avulla. Tätä seuraavat multi- ja hypermediaratkaisut, joissa yhdistyvät teksti, kuva ja ääni. Kuvina voidaan käyttää animoitua grafiikkaa, still-videokuvia, digitoituja valokuvia, liikkuvia kuvia ja piirroksia. Hypermedia taas tekee multimedialta vuorovaikutteisen. Tekniikka soveltuu hyvin esim. museoiden kokoelmien esittelyyn. Multimediatekniikan käyttö vaatii jo niin paljon ammattitaitoa ja kalliita laitteita, että esittelyjen toteutuksessa kannattaa käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.

Laajaa museoiden välistä yhteistyötä ja koulutusta tarvitaan, ennenkuin museotietokannat, tietoliikenneyhteydet ja multimediaesitykset toimivat. Esimerkkinä hyvästä yhteistyöstä on eräiden museoiden, Museoviraston ja Suomen museoliiton toiminta yhteisen tiedonhallintajärjestelmän aikaansaamiseksi. Olemme kuitenkin vielä varsin alkutaipaleella. Tietotekniikan avulla museoista voidaan yhteisin ponnistuksin tehdä paikkoja, joista tieto on helposti saatavissa ja joissa kävijä voi sukeltaa menneisyyteen mielenkiintoisella ja hauskillakin tavalla.

Syyskuussa pidettyjen XIV valtakunnallisten Tekniikan Museopäivien aiheena oli »Tietotekniikka-museoiden uusi ulottuvuus». Myöhemmissä numeroissaan Tekniikan Waiheita julkaisee tiivistelmiä pidetyistä esitelmistä. □

Sisältö:

Ahtausmuseo	2
Saaristomuseo	2
Pääkirjoitus	3
Tekniikan museota rakentamassa	4
Kunnia paperille	6
Suomen posetiivisin museo	8
Tule Suomeen vuonna 1992	10
Suomessa 1890	12
Työterveyslaitos palvelee	14
Tekniikka, historia ja mahdollisuus	15
Ansiolevyke Antti Valoselle	15

Kansikuva: Tammela. Lautalla soutaen järven selän yli.
Valok. E. Aaltonen. Museovirasto.

Takakansi: Kuolajärvi, Hirvasvaara. Voita kirnutaan maitohuoneessa.
Valok. Ahti Rytönen v. 1926. Museovirasto.